atlıkarınca
Ağustos 2008

Doğal Mirasımız

Kaplanlar, leoparlar, susamurları, foklar, timsahlar... Bu hayvanlar, yüzyıllardır, insanlara ceket, halı, ayakkabı ya da kemer olmak için öldürüldüler. Dünyanın karada yaşayan en büyük memelisi olan Afrika filini dişlerinden tarak yapmak; misk geyiğini, misk bezinden parfüm elde etmek; ayıyı, postunu duvarlara süs yapmak; gergedanı, boynuzuyla silah kabzalarını ya da arabaların iç döşemelerini süslemek için; bazı kelebek türlerini de sırf koleksiyon zevki uğruna öldürdü bazı insanlar. Sonunda bu hayvanların soyları tükenme noktasına geldi. Eğer önlem alınmasaydı, dünya üzerinden silinip gideceklerdi.
duyarlı insanlar örgütler oluşturarak, soyları yok olma tehlikesi altında olan hayvanlarla ilgili çalışmalar yaptılar.

Bilinçsiz insanların doğaya verdikleri zarar yüzyıllardan beri devam ediyor. Duyarlı insanlar da çalışmalarıyla doğaya verilen zararı durdurmanın yollarını arıyorlar. Ancak onların çalışmalarının hedefine ulaşması için öncelikle insanları bilinçlendirmek gerekiyor. Çünkü çoğu insan, dünyayı paylaştığı diğer canlılarla, havayla, suyla, toprakla, yiyip içtikleriyle sanki bir savaş halinde.
Yalnızca kendi çıkarları için hayvanları öldürmekten, ormanları yakmaktan, havayı, suyu kirletmekten dolayı hiç utanç duymuyorlar.
O halde bu tür insanlara, hayvan öldürmenin, orman yakmanın, havayı kirletmenin doğru olmadığını öğretmek gerekiyordu. Bu da eğitimle mümkündür. Eğitimle, canlı ve cansız tüm doğal kaynakların sınırlı olduğunu özellikle çocuklara anlatmak, gelecek kuşakların da hakkı olan doğal kaynakları tüketmeden kullanmak gerektiği bilincini vermek gerekiyor.
Doğal mirasın herhangi bir parçasının bozulmasının ya da yok olmasının, bütün dünya uluslarına zarar verdiğini ve bunun bir tür yoksullaşma olduğunu çocuklar bilmelidir.
Çocukların doğal mirasa karşı bağlılığını ve saygısını güçlendirmek için, gazeteler, dergiler, televizyon ve radyolarda eğitim ve tanıtım programları da yapılmalıdır. İnsanlar doğal mirası tehdit eden tehlikelerden ve bu tehlikelere karşı yürütülen etkinliklerden haberdar olmalıdır.

BARIŞ KOYUN ÇOCUKLARIN ADINI

Savaşa karşıdır bütün çocuklar
kışın; kar altında her sabah
tükenip erise de solgun nefesi
yazın; göğsü sırmalı fabrikalarda
çarkları döndürse de yoksul alevi
savaşa karşıdır bütün çocuklar
nice ölümlerden geçmişlerdir
nice rüzgarlar içimişlerdir
gelincik tarlası çocuklar

(Emek koyun çocukların adını)

Barıştan yanadır bütün çocuklar
sabah; kuşatılmış bir toplama
kampında
ayrılığın tetiğini okşasa da elleri
akşam; yıldızların mor orağıyla
sesizliği devşirse de yetim öksüz sesi
barıştan yanadır bütün çocuklar
nice çığlık emmişlerdir
nice korku gezmişlerdir
yürekten hisli sevmişlerdir
güvercin harmanı çocuklar

(Devrim koyun çocukların adını)

Barışı sever bütün çocuklar
beştaş, saklambaç, elim sende
bu yüzden anlamı aynıdır, değişmez
barış sözcüğünün halkların dilinde

(Barış koyun çocukların adını)

Refik Durbaş

BİLİYOR MUSUNUZ?

• Fabrikalar ve hava kirliliği :
Yaklaşık 150 yıl öncesine kadar, hava temiz ve pırıl pırıldı. Bu da insan ve hayvanların nefes almaları için güvenli bir ortam yaratmaktaydı. Ondan sonra insanlar fabrikalar kurmaya başladılar. Fabrikadan çıkan zararlı gazlar ve atıklar havayı ve çevremizi kirletmeye başladı. Günümüzde bazı yerlerde hava o kadar kirli ki, bu yerlerde nefes almak bile tehlikeli.

• Atık plastikler :
Çöpe atılmış bir plastik unutmayın ki Dünya'nın en değerli saklı hazinesinden, yani petrolden üretilmiştir. Petrol milyonlarca yıldır toprağın altında bulunmaktadır. Belki de bir dinazorun bir parçası bile olabilir! Bir düşünün bakalım.

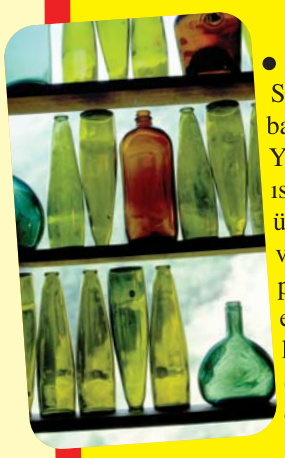

• Cam :
Sevgili arkadaşlar bilin bakalım cam neden yapılır? Yanıtı çok basit; cam kumu ısıtarak ve biçim vererek üretilir. Fabrikalarda şişeler ve kavanozlar küçük parçalar halinde kırılıp eritilir ve yeni camla karıştırılıp yeniden değerlendirilmiş cam elde edilir.

• Böcekler ve biz :
Böcekler Dünya'nın sağlıklı kalması için çok gereklidir. Aslında onlarsız yaşayamazdık! Örneğin arılar. Bir çiçekten öbürüne dolaşıp bal yapmak için polen toplarken, (1 çay kaşığı bal için 60.000 çiçek dolaşırlar) ayrıca diğer çiçeklere de polen taşırlar. Bu sayede bitkiler tohum yapar ve bu da daha çok çiçek demektir.

ÖNCE SAĞLIK Güneş Çarpması

Güneş çarpması kızgın güneş altında uzun süre kalanlarda ve daha çok çocuklarda görülen bir yaz hastalığıdır. Şiddetli baş ağrısı, bulantı, kusma ve yüksek ateşle kendini gösterir. Böyle bir durumda hastanın serin bir yere götürülmesi, vücudu sıkan giysilerin çıkarılması, başına soğuk kompres veya buz torbası konulması önerilir. Ateş çok yüksekse vücudun ıslak bir çarşafla sarılması, hastanın havadar bir yerde tutulması ve serin bir cankurtaranla hastaneye taşınması gerekir. Başa ve kasıklara uygulanan soğuk kompres de vücut sıcaklığını düşürür.
Güneş ışınlarının en kuvvetli olduğu saatlerde, sabah 10:00 ile öğleden sonra 15:00 arasında çocuğunuzu direkt güneşte bırakmayın.
Gölge kuralını öğretin. Gölgeniz kendinizden ufaksa çocuğunuzu güneşe çıkarmayın.
Güneş ışınlarının yansımalarına dikkat edin, beyaz kum ve su ışınları yansıtır, bu gibi alanlarda korunmayı artırın. Dağlar da yüksekliği nedeniyle yüksek koruma gerektirir.
Çocuğunuzun cildini arada muayene ederek benlerinde büyüme olup olmadığına dikkat edin.

KOMİK

Yayına hazırlayan: Cengiz Çakıcı

BENDEN ÖCÜNÜ ALIYORSUN
Bacaksız babasının verdiği şeker için:
- Bu ne kadar az şeker baba, dişimin kovuğuna bile gitmez, dedi.
Babasının bu söze canı sıkılmış olmalı ki:
- Ben senin kadarken az çok demez ne verirlerse alır, ses çıkarmazdım.
Bacaksız gülümsedi:
-Demek ki baba, sen şimdi benden öcünü alıyorsun.

ÖYLE BİR YER Kİ...
Coğrafya dersinde öğretmen Bacaksız'a sordu:
- Bana öyle bir yer göster ki, orada demir, tebeşir, bakır, kurşun ve her çeşit meyva bulunsun, dedi.
Bacaksız gülerek cevap verdi:
- Arkadaşım Cevat'ın cebi

KABAHAT KİMDE?
Annesi sordu:
- Niçin ağlıyorsun çocuğum?
- Elçin canımı yaktı.
Annesi telaşla:
- Ne yaptı sana? Diye sordu.
- Ben ona yumruk atarken yana çekildi, elim duvara çarptı.

DENİZ CANLILARI...

Foklar...

Soğuk ve ılıman denizlerin kıyılarında yaygındırlar, tropik denizlerde çok az türleri bulunur. Familyanın Türkiyede rastlanılabilen tek temsilcisi Akdeniz foku'dur. Çoğu fokgiller balık ve diğer deniz hayvanları ile beslenirler. Bazıları bir tür besin üzerinde uzmanlaşmışlardır; 110-140 cm uzunluğa ve 50 kg'dan biraz fazla bir ağırlığa ulaşırlar.

Ahtapotlar...

Kabuksuz bir kafadan bacaklıdır. Kayalar üstünde kollarıyla sürünerek ve suyu hunisinden püskürterek hareket eder. Küçük türleri kayalık ve yarıklar arasında gizlenerek avlanır. İnsan ve büyük hayvanlardan saklanırlar. Çekmenli kollarıyla yengeçleri yakalar, kabuklarını boynuzsu ikiz çeneleriyle ve dişli dilleriyle parçalarlar. Parlak ve ses çıkaran nesnelere karşı çok meraklıdırlar. Mürekkep balığı en yakın akrabasıdır.

Balinalar...

Balinalar suda yaşama tam olarak uyum sağlamış memelilerdir. Gövdeleri mekik şeklinde, ince uzun ve ortada kalındır. Ön uzuvları değişerek yüzgeçe dönüşmüştür. Arka uzuvları ise çok küçülmüştür, belkemiğine bağlı değildirler ve gövde içinde gizlidirler. Kuyrukları yatay olarak düzleşmiştir. Hemen hemen hiç kılları yoktur ve kalın bir yağ tabakası ile soğuktan korunurlar. Grup olarak yüksek bir zekâ düzeyine sahiptirler.

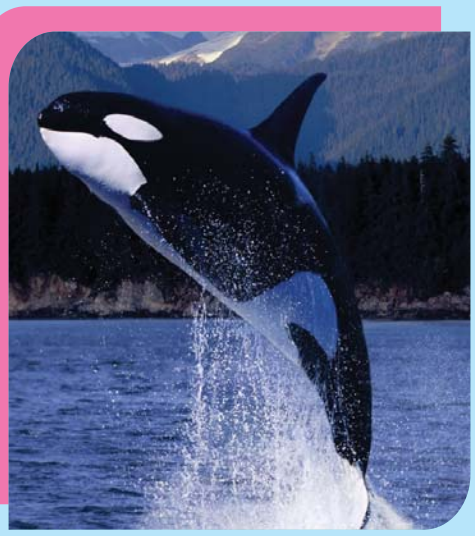

atlıkarınca

ÇOCUKÇA WEB SİTELERİ...

Sevgili arkadaşlar yeni bir sayımızda yine sizlerle birlikteyiz. Bu köşemizde sizlere egitim.com adlı siteyi tanıtıyoruz. Yaz tatilinizde hem eğleneceğiniz hem de bilgi sahibi olacağınız çok yararlı bir internet sitesi.

www.egitim.com

İnternet sitesinde çeşitli başlıklarda konular bulunmakta .Sitenin egitim.com çocuk başlığı bölümünde sizler için hazırlanmış çok eğlenceli ve bilgilendirmeye yönelik bölümler yer alıyor. Yaşadığımız evren,ödev yardımcısı, sağlıklı yaşam,oyun eğlence, bilgisayar,internet,trafik,spor çeşitli başlıklardan bazıları.

Yapmanız gereken hemen siteye girip eğlenerek öğrenmenin tadını çıkarmak.

BULMACA BULDURMACA

AYICIĞA BU DAĞDAN ÇIKIŞ YOLUNU GÖSTERİR MİSİNİZ?

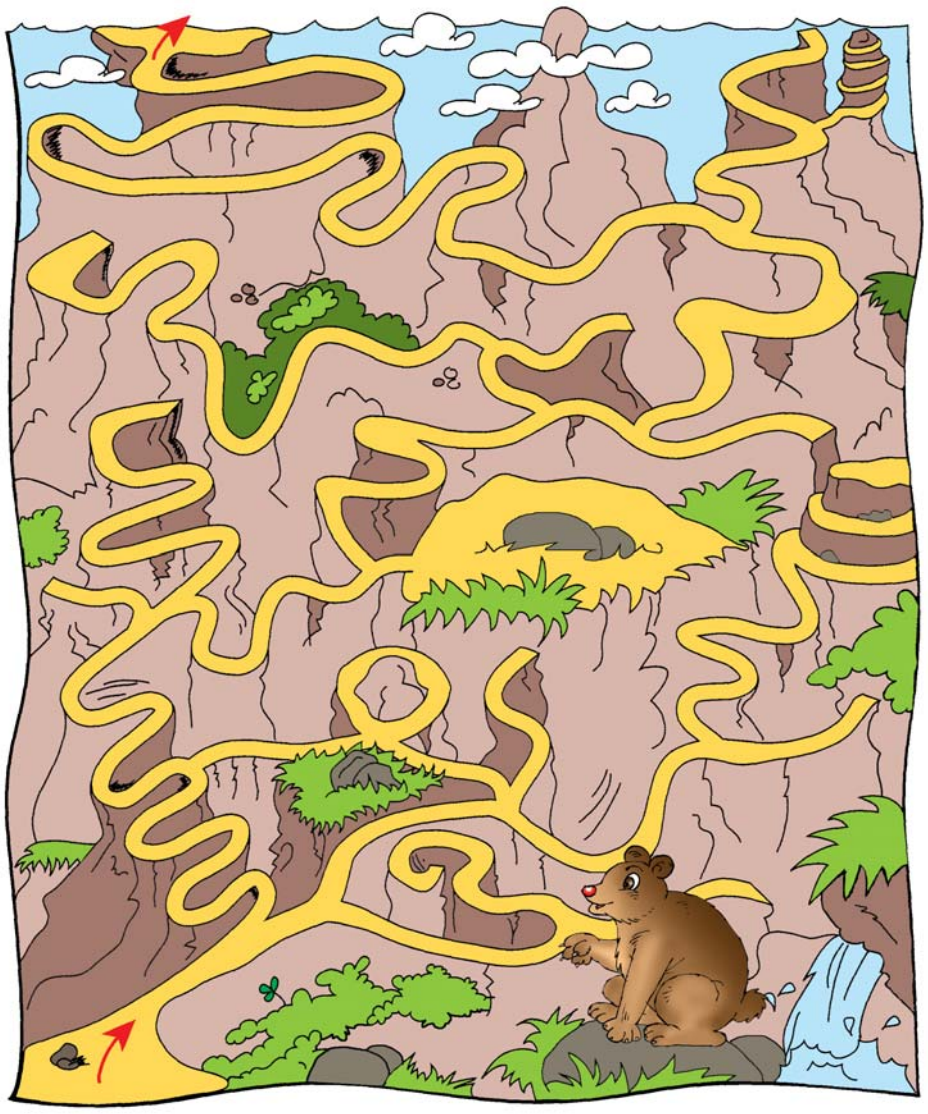

atlıkarınca

GÜLEN FOTOĞRAFLAR

Aybüke BİLGİN

Simge ÇELİK

Ayşe DÜZGÜN

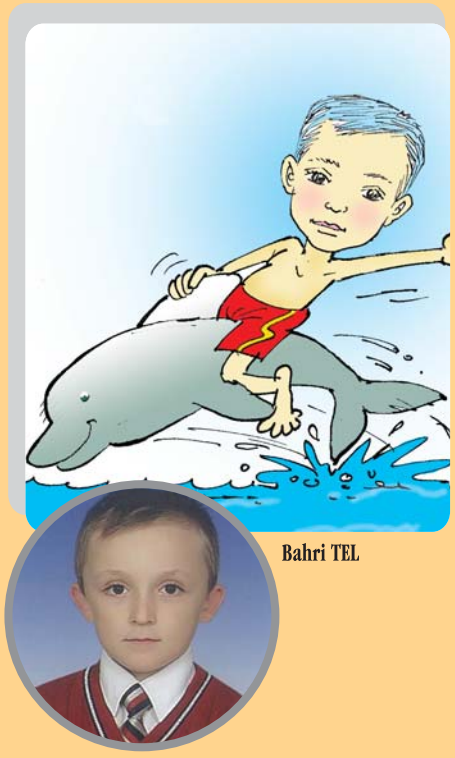

Bahri TEL

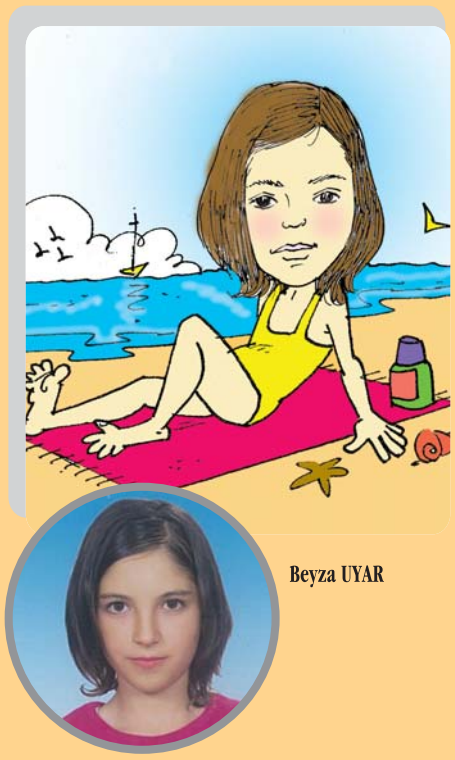

Beyza UYAR

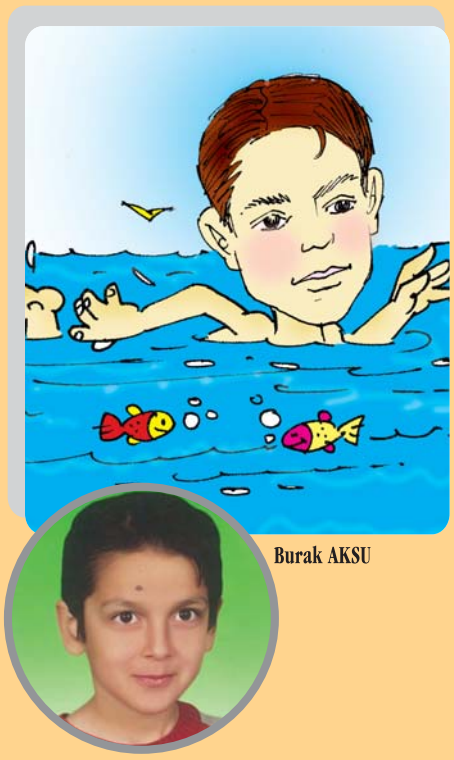

Burak AKSU

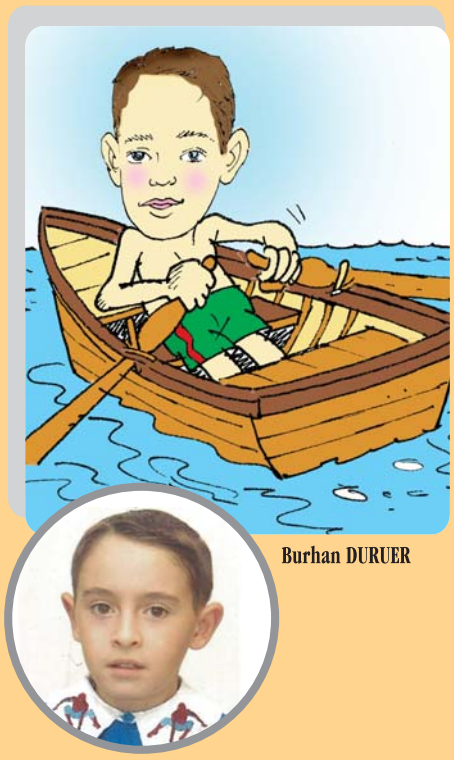

Burhan DURUER

Esra HACIOĞLU

Fatmagül TAMTÜRK

Furkan ÖZCAN

Havvanur ÖZATA

Koray KAHRAMAN